

Χριστιανοί γονείς χωρίς να διαλέγονται με τα παιδιά τους;

[Ορθοδοξία](#) / [Κοινωνικά θέματα](#) / [Ποιμαντική](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης](#)

Ο διάλογος του γονιού με τα παιδιά, ιδίως τους εφήβους, δείχνει ότι ο γονιός τα λαμβάνει σοβαρώς υπ' όψιν και τα θεωρεί κατά οργανικό τρόπο ενταγμένα μέσα στην οικογένεια. Τα παιδιά σ' αυτήν την περίπτωση νιώθουν ασφάλεια και ανεβάζουν την αυτοεκτίμησή τους, γεγονός που τα οδηγεί σε μία συναισθηματική ισορροπία και στη σταδιακή κατά φυσιολογικό τρόπο ωρίμανσή τους. 'Αντιθέτως· η άρνηση του γονιού να διαλεχτεί με το παιδί του, εκτός από το ότι φανερώνει την ψυχολογική δική του εμπλοκή, (διότι δείχνει αδυναμία εμπιστοσύνης και υπεροπτική συμπεριφορά), οδηγεί και το παιδί σε μειονεξία και ίσως και σε επιθετική συμπεριφορά. «Οι γονείς μη παροργίζετε τα τέκνα υμών» λέει ο απόστολος.

Δεν είναι τυχαίο αυτό που έχει ορθώς ειπωθεί ότι «το παιδί αποτελεί τον καθρέφτη του σπιτιού του». Μια προβληματική, αντικοινωνική δηλαδή, συμπεριφορά ενός

παιδιού κι ενός νέου τις περισσότερες φορές έχει την αιτία του σε μία μη ορθή επικοινωνιακή σχέση των γονιών του προς αυτά. Γι' αυτό και δεν θα πρέπει να σπεύδουμε οι μεγαλύτεροι να ρίχνουμε το «ανάθεμα» στους νέους, όταν τους βλέπουμε επαναστατημένους και επιθετικούς. Θα πρέπει μάλλον να τους βλέπουμε με συγκατάβαση και με προσευχητική διάθεση, προκειμένου να τα βοηθήσουμε και να μη τους δώσουμε ίσως τη χαριστική βολή.

Είναι επομένως δικαίωμα του παιδιού να δέχεται την αγάπη των γονιών του, εκφρασμένη και με τη διάθεσή τους για διάλογο προς αυτό. Η εν αγάπη αποδοχή του παιδιού, η διάθεση του γονιού να προσέξει το παιδί του, να το ακούσει και να το αφουγκραστεί ακόμη, κάνει το παιδί, όπως είπαμε, να ωριμάζει φυσιολογικά και να ετοιμάζεται να γίνει μέλος της κοινωνίας με θετικό ρόλο σ' αυτήν. Με συγκίνηση άκουσα προ καιρού ένα νέο άνδρα, ο οποίος αντιμετώπιζε συνήθως την επιθετική συμπεριφορά του πατέρα του και τη μόνιμη άρνησή του να τον αποδεχτεί, να μου λέει ότι εκείνο που τον οδήγησε στην Έκκλησία σε ηλικία δεκαπέντε ετών ήταν όταν ένας κληρικός του χάιδεψε μια ημέρα που είχε πάει στο ναό το κεφάλι, ρωτώντας με πατρικό ενδιαφέρον το όνομά του και τι κάνει. "Ένωσε, μου εκμυστηρεύτηκε, ότι μια θεική ηλιαχτίδα ήλθε επάνω του που του άνοιξε κυριολεκτικά την καρδιά. Το παιδί έκτοτε, άνδρας σήμερα, δεν έφυγε από την Έκκλησία. Ένα χάδι στο κεφάλι, ένας πατρικός λόγος.

Ο διάλογος δεν αρκεί όμως, αν δεν συνοδεύεται με το προσωπικό καλό παράδειγμα

του γονιού. Το παιδί, έστω και πολύ μικρό ακόμη, έχει τεντωμένες, όπως λένε, τις κεραίες του, για να συλλάβει οτιδήποτε συνιστά αντίφαση μεταξύ λόγων και έργων του γονιού. Ή αν η διάθεση του γονιού για διάλογο δεν έχει κίνητρο την πραγματική αγάπη του και το ενδιαφέρον του για το παιδί του, τότε το παιδί αμέσως θα καταλάβει την υποκρισία και θα απορρίψει τον όποιο διάλογο. Διότι το θέμα δεν είναι απλώς να υπάρχει διάλογος, αλλά το γιατί γίνεται αυτός και με τι διάθεση. Κι είναι γνωστό ότι εκείνο που καλλιεργεί την αγάπη συνεπώς και την καλή επικοινωνία, ιδίως με τα παιδιά, είναι η σχέση με τον Θεό και η προσευχητική αναφορά σε Αυτόν. Γονιός έτσι που προσεύχεται για το παιδί του μεταφέρει σ' αυτό τη χάρη που παίρνει από τον Θεό κι είναι σαν να το περιβάλλει με τη θεία σκέπη Του, που γαληνεύει και ειρηνεύει την ψυχή του παιδιού.

Κι από την άποψη αυτή ο,τι δεν μπορεί να επιτύχει ο γονιός στη σχέση του με το παιδί του, το επιτυγχάνει ο Θεός μέσω της προσευχής του γονιού. Οι άγιοί μας διαρκώς προέτρεπαν τους γονείς να προσεύχονται πρώτιστα για χάρη των παιδιών τους. Ή αν το «εύχεσθε υπέρ αλλήλων όπως ιαθήτε» ισχύει για όλους, πολλώ μάλλον για τους γονείς υπέρ των παιδιών τους. Όλοι θυμόμαστε αυτό που ετόνιζε κατεξοχήν ο όσιος Παΐσιος: «Ο λόγος των γονιών στα παιδιά πηγαίνει στα αυτιά. Ο λόγος των γονιών στον Θεό για τα παιδιά πηγαίνει στην καρδιά». Κι είναι ευνόητο· παίρνει επιπλέον αφορμή ο Θεός μας την αγάπη του γονιού για να προσφέρει την έτσι κι αλλιώς δεδομένη αγάπη Του και τη χάρη Του στα παιδιά. Ή ελεγε κι ο άγιος Πορφύριος: «όταν το παιδί βλέπει τον γονιό του να στρέφεται με υπερβολικό συναισθηματικά ενδιαφέρον στο ίδιο, κάτι παθαίνει και αντιδρά. Γι' αυτό να στέλνετε την αγάπη σας σ' εκείνο έμμεσα· μέσω της προσευχής σας στον Θεό. Τότε θα εισπράττει την αγάπη σας ως απαλό χάνδι στην ψυχή του». Πότε αποκαταστάθηκε η επικοινωνία της αγίας Μόνικας προς τον επαναστατημένο και απορριπτικά προς αυτήν τοποθετημένο γιό της Αυγουστίνου; Όταν εκείνη σταμάτησε να του μιλάει και «έλιωσε» γονατιστή στην προσευχή. Κι έγινε ο γιός της ο άγιος και ιερός Αυγουστίνος.

Τον πιο καταλυτικό ρόλο όμως στην επικοινωνία γονιού και παιδιού τον παίζει ο σεβασμός της ελευθερίας του παιδιού. Ο,τι κι αν κάνει ένας γονιός, τα πάντα να προσφέρει στο παιδί του, ιδίως τον έφηβο, αν νιώσει το παιδί ότι δεν σέβεται την ελευθερία του, τότε ματαίως κοπιά και παλεύει. Κι ο λόγος είναι απλός: ο Θεός προίκισε τον άνθρωπο με το μεγαλύτερο και σπουδαιότερο δώρο, την ελευθερία. «Πρέπει να καταλάβουμε οι άνθρωποι», έλεγε και πάλι ο μέγας Πορφύριος, «ότι ο Θεός δεν μας έδωσε απλώς ελευθερία. Χάραξε την ελευθερία μέσα μας». Γι' αυτό και οτιδήποτε καταστρατηγεί αυτήν την ελευθερία διαστρέφει τον αληθινό χαρακτήρα του ανθρώπου. Μεγαλύτερη απόδειξη για την αλήθεια αυτή από τον ίδιο τον Κύριο που μας κάλεσε ελεύθερα να Τον ακολουθούμε για τη σωτηρία μας,

δεν υπάρχει. «Όστις θέλει οπίσω μου ελθείν» είπε. Και μιλώντας για σεβασμό της ελευθερίας των παιδιών δεν εννοούμε την άρνησή μας να τα καθοδηγούμε και να ασκούμε αγωγή επάνω τους. Κι αυτό είναι απαραίτητο, ιδίως στα πρώτα χρόνια της ζωής τους, γιατί η ανθρώπινη φύση έρχεται προβληματική στον κόσμο τούτο, τον πεσμένο στην αμαρτία. 'Αλλά η επέμβαση αυτή και η αγωγή πρέπει να γίνεται διακριτικά, με αγάπη και με υπομονή. Έτσι ούτε η υπερβολή της προστασίας μας αλλά και ούτε και η αδιαφορία μας μπορούν να δικαιωθούν. Μεταξύ πάντοτε των δύο ακροτήτων, του υπερπροστατευτισμού και της αδιαφορίας, υπάρχει ο ίσιος δρόμος της πίστεως: η διακριτική εν αγάπη επέμβαση. Κι αυτή όπως είπαμε, όσο τα παιδιά είναι ακόμη μικρά. Στην τυχόν ένστασή μας, τι κάνουμε όταν τα παιδιά μεγαλώσουν, η απάντηση είναι: ριχνόμαστε στην προσευχή υπέρ αυτών. «Αφήστε και κανένα κατσαβίδι για τον Χριστό», έλεγε χαριτολογώντας ο όσιος Παΐσιος σε πανικόβλητους γονείς που έβλεπαν τα παιδιά τους να αντιδρούν προς την πίστη. «Δεν θα τα λύσουμε εμείς όλα τα θέματά τους». Και· «οι γονείς είναι κυρίως υπεύθυνοι όσο τα παιδιά είναι μικρά. 'Αφότου μπαίνουν στην εφηβεία, χωρίς βεβαίως να αδιαφορεί ο γονιός, αναλαμβάνει ο Χριστός και ο φύλακας άγγελος του παιδιού».

pgdorbas.blogspot.com

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN